یاورقی

خاطرات یک دیپلمات

۱۷۰ روایت گمشده

فاروق الشرع / وزیر خارجه سابق سوریه
مترجم: حسین جابری انصاری

پایان مذاکرات ابتدایی

بیکر سرانجام و پس از احساس جدی بودن موضع من، با اکراه موافقت کرد. از بیکر ۲۴ ساعت فرصت خواستم و او هم با این پندار موافقت کرد که موفق نخواهم شد مکان مورد نظری را تأمین کنم که گنجایش برگزاری نشست‌های همه هیأت‌های عربی با اسرائیل را داشته باشد.

پیش‌تر گفته بود پادشاه اسپانیا نخواهد پذیرفت که نشست‌ها در کاخ محل برگزاری افتتاحیه کنفرانس انجام شود، چون به این کاخ برای پذیرایی از هیأت‌های مهمی نیاز دارد که اینک در مادرید هستند.

شروع به کار کردم و تمام روز جمعه بی‌توقف در کار پیگیری موضوع بودم. با همه اعضای هیأت سوری به سوئیت بوریس بانکین وزیر خارجه شوروی رفتیم. بانکین با نظر ما موافقت کرد و گفت: [تأمین مکان مناسب؟] کار ساده‌ای است. از فرناندو اردونیز وزیر خارجه اسپانیا وقت ملاقات فوری گرفتیم.

او دوست سوریه بود و روابط دوستانه متمایزی با هم داشتیم و بارها از دمشق دیدار کرده بود. دیدار نخست او از دمشق را فراموش نمی‌کنم و قدردان آن هستم که برای اطلاع دادن به ما از اینکه کشورش برای پیوستن به بازار مشترک اروپایی، چاره‌ای جز شناسایی اسرائیل ندارد، انجام شد. با همه اعضای هیأت سوری به دیدار اردونیز رفته بودیم.

او گفت با این پیشنهاد موافق است و مکان دارای گنجایش برای همه هیأت‌ها در مادرید هست، اما به تنهایی نمی‌تواند در این باره تدبیر کند، چون امریکایی‌ها از هنگام برگزاری کنفرانس همه جای مادرید را از فرودگاه تا کاخ گرفته‌اند و برای این کار به موافقت فیلیپ گونزالس نخست‌وزیر اسپانیا نیاز دارد.

همچنین سفارش کرد با نخست‌وزیر ملاقات کنم و گفت او وقت ملاقات فوری را اگر گونزالس بپذیرد هماهنگ می‌کند.

به ملاقات گونزالس رفتیم و از تاریخ تمدنی مشترک گفتیم. به او یادآوری کردم که ما بودیم که بر برگزاری کنفرانس در مادرید پافشاری کردیم. گونزالس هنگامی که نقش شخصی رئیس‌جمهوری اسد را در جابه‌جایی مکان برگزاری کنفرانس از لاهه به مادرید دانست، بسیار خوشحال شد چون فکر می‌کرد این ایده از بیکر بوده است. او پاسخ داد: این موضوع برای اسپانیا همچون سوریه مهم است، اما کمی به من فرصت بدهید شاید بتوانیم از مقر اتحادیه کارگران استفاده کنیم.

به محل اقامت خود بازگشتیم. بیکر منتظر بود و شامیر از تل آویو تماس می‌گرفت که تغییر مکان برگزاری نشست‌ها پذیرفتنی نیست. من هم برای تماس وزیر خارجه اسپانیا دقیقه شماری می‌کردم. شبکه سی‌ان‌ان در این ساعات سخت گزارش‌هایی می‌داد که سوریه در کار خراب کردن کنفرانس است و سخنرانی فاروق الشرع تند و «یهودی ستیزانه» بوده است.

گروه خبری این شبکه یک روزنامه نگار جزء همراه هیأت سوریه را به دام انداخته و به ویلایی دورافتاده در چندین کیلومتری مادرید برده و به او گفتند هیأت سوری در اینجا با اسرائیلی‌ها نشست خواهد داشت و او هم از خشنودی خود از مکان گفت. سرانجام وزیر خارجه اسپانیا تماس گرفت و موافقت دولتش را با برگزاری نشست‌ها در مقر وزارت خارجه اسپانیا اعلام کرد. با سرعت بیکر را از این موضوع آگاه کردم.

او با اینکه خشنود نبود و حتی از اسپانیایی‌ها ناراحت هم بود اما دیگر کاری نمی‌توانست بکند جز اینکه با شامیر تماس گرفته و او را آرام کرده و نسبت به امر واقع، قانع کند. این موضوع برای من همچون موفقیت ناشناخته‌ای بود که افکار عمومی از آن آگاه نشد.

دورنما

ایندیپندنت(انگلیس)

با افزایش اعتراضات فعالان محیط زیست در انگلیس، وزیر کشور برای مقابله با معترضانی که جاده‌ها را مسدود می‌کنند دستورالعمل سختگیرانه‌ای را به پلیس اعلام کرد. پیش‌بینی شده است اجرای این اقدامات مانع از حضور معترضان در خیابان‌ها شود. برخی این شرایط را یادآور خاطره تقابل دولت با اعتصاب دهه ۸۰ معدنچیان در انگلیس دانسته‌اند.

لس آنجلس تایمز(امریکا)

«جو بایدن» با انتقاد از جمهوریخواهان، بی‌تفاوتی آنها در قبال بحران تاریخی بدهی‌های ایالات متحده را به «شهاب سنگی» تعبیر کرد که بزودی اقتصاد کشورش را ویران می‌کند. مداخله رئیس جمهوری امریکا پس از آن صورت گرفت که جمهوریخواهان هرگونه تغییر در سقف بدهی‌های این کشور را رد کرده و دست دولت را برای اجرای برنامه‌هایش بستند.

القدس(فلسطین)

دادگاه عالی اسرائیل قبل از تصمیم‌گیری درباره بیرون راندن ۴ خانواده فلسطینی ساکن در محله شیخ جراح، به آنها مهلت سازش داد. به این ترتیب این ۴ خانواده تا دوم نوامبر آینده فرصت دارند تا با شرکت‌های عامل شهرک‌سازی درباره وضعیت مالکیت خانه هایشان توافق کنند. قضات اسرائیلی رأی بر مالکیت صهیونیست‌ها با پرداخت تعرفه‌های سالانه داده‌اند.

افشای اسرار سیاستمداران در گردونه اسناد پاندورا

«کنسرسیوم بین‌المللی روزنامه‌نگاران تحقیقی» پرده از تخلف‌های مالی ۳۳۶ سیاستمدار جهان برداشت

بنفشه غلامی/ کنسرسیوم بین‌المللی روزنامه نگاران تحقیقی در بزرگترین نشت اطلاعاتی جهانی، از دارایی‌های پنهان صدها فرد بانفوذ جهان پرده برداشت. به گزارش سایت شبکه خبری «بی‌بی‌سی»، اسناد پاندورا شامل ۲.۹۴ ترابایت داده در قالب ۱۱.۹ میلیون اطلاعات است. در بین این اطلاعات نزدیک به ۶.۵ میلیون سند، نزدیک به ۳ میلیون عکس، ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار ایمیل و ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار فایل دیگر دیده می‌شود. در این اسناد مشخص می‌شود، صدها فرد با نفوذ جهان، شامل ستاره‌های راک، صاحبان صنایع بزرگ و سیاستمداران مرتکب تخلفات مالی بسیاری شده‌اند.

شمار سیاستمدارانی که نامشان در اسناد پاندورا ثبت شده ۳۳۶ نفر است که از بین آنها ۳۵ نفر از رهبران جهان هستند و ۳۰۱ نفر نیز دارای مقام‌های دولتی از وزرای دولت‌ها گرفته تا قضات، شهرداران و ژنرال‌های نظامی در ۹۰ کشور جهان هستند. کنسرسیوم بین‌المللی روزنامه‌نگاران تحقیقی این اسناد را ۱۸ ماه پیش براساس اطلاعاتی که از ۱۴ شرکت مالی و حقوقی در کشورهای انگلیس، پاناما، بلیز، قبرس، امارات، سنگاپور، سوئیس و جزایر ویرجین به دست آمده بود، در اختیار ۶۰۰ روزنامه‌نگار از سراسر جهان گذاشت که گزارش افشا شده جدید حاصل کار بی‌وقفه یک سال و نیم اخیر آنان روی این اسناد است.

مطابق تحقیقات آنها این افراد صاحب نفوذ در سال‌های گذشته از طریق پناهگاه‌های مالیاتی در کشورهایی که نام بردیم، پول‌هایی را که نمی‌خواستند، مردم از آنها اطلاعی داشته باشند و یا بابت آنها مالیاتی پرداخت کنند، در سایر کشورهای جهان سرمایه‌گذاری کردند. این سرمایه‌گذاری‌ها تنها شامل خرید املاک نبوده و ممکن است صرف خرید آثار باستانی، نقاشی‌های پیکاسو وحتی آثار بنکسی نیز شده باشند.

۳۳۶ سیاستمداری که نام آنها در این اسناد دیده می‌شود با استفاده از این دست سرمایه گذاری‌ها مرتکب فرار مالیاتی شده‌اند یا مالیات کمتری نسبت به آنچه که باید، پرداخته‌اند.

■ عبدالله دوم و علی‌اف در صدر اسناد پاندورا

به گزارش روزنامه «گاردین»، در رأس اسامی سیاستمدارانی که نام آنها در این اسناد بارها تکرار شده است، عبدالله دوم، پادشاه اردن قرار دارد که براساس اسناد پاندورا صاحب یک امپراطوری پنهان صدها میلیون دلاری در امریکا و انگلیس است. املاک و مستغلات او در امریکا شامل چندین عمارت مجلل در مالیبو و واشنگتن دی‌سی می‌شوند.

تعداد املاک او در انگلیس نیز به ۸ ملک مجلل می‌رسد. عبدالله، بعد از انتشار این اسناد حاضر نشد به سؤالات در این خصوص به‌طور کامل پاسخ دهد و تنها دفتر او اعلام کرده است که هیچ چیز نامناسبی در مالکیت‌هایی که پادشاه اردن داشته است، وجود ندارد. با این حال برخی رسانه‌ها خبر داده‌اند، اردن چند ساعت قبل از انتشار این اسناد، دسترسی به سایت کنسرسیوم بین‌المللی روزنامه‌نگاران تحقیقی را مسدود کرد.

خانواده الهام علی‌اف، رئیس جمهوری آذربایجان نیز نامش پس از پادشاه اردن بیش از دیگران تکرار شده است. براساس اسناد پاندورا خانواده علی‌اف از یک شبکه دریایی استفاده کرده‌اند تا پول‌های خود را پنهان نگه دارند.

آنها همچنین دارای املاک و مستغلاتی به ارزش بیش از ۴۰۰ میلیون پوند در انگلیس هستند. تنها یکی از این املاک متعلق به پسر ۱۱ ساله علی‌اف می‌شود که ارزش آن به ۳۳ میلیون پوند می‌رسد. این درحالی است که الهام علی‌اف جدا از این اسناد همواره در داخل و خارج از کشور خود به فساد، تقلب انتخاباتی، سوءاستفاده‌های حقوق بشری و ارتشا متهم بوده است.

به گزارش سایت شبکه خبری «الجزیره»، سیاستمداران لبنان هم از جمله سیاستمدارانی هستند که نامشان در اسناد پاندورا دیده می‌شود. نجیب میقاتی، نخست‌وزیر جدید لبنان، حسن دیاب، نخست‌وزیر قبلی این کشور، ریاض سلامه، رئیس بانک مرکزی لبنان از جمله سیاستمداران لبنانی هستند که به منظور فرار مالیاتی یا پنهان نگه داشتن اموال خود از مردم کشورشان دست به خرید املاک و مستغلاتی در خارج از کشور خود زده‌اند.

بنابراین گزارش در پاکستان نیز هرچند نام عمران خان که سال ۲۰۱۸ با وعده مبارزه با فساد، بر کرسی نخست‌وزیری کشورش نشست، در اسناد پاندورا دیده نمی‌شود اما برخی از اعضای دولت او و خانواده‌هایشان میلیون‌ها دلار از اموال خود را در سایر کشورها سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

در بین آنها اسامی مونس الهی، وزیر منابع آبی و شوکت ترین، وزیر اقتصاد بیش از دیگران تکرار شده است.

ولودیمیر زلینسکی، رئیس جمهوری اوکراین که سال ۲۰۱۹ با وعده پاکسازی کشورش از فساد و ارتشای اولیگارش‌ها به حکومت رسید هم از کسانی است که در این نشت اطلاعاتی بزرگ نامش دیده می‌شود. بر اساس این اسناد، زلینسکی ۲۵ درصد از اموال خود را از طریق شرکت‌های مالیات گریز به خارج از اوکراین منتقل کرده است.

اوهورو کنیاتا، رئیس جمهوری کنیا و ۶ نفر از اعضای خانواده‌اش نیز با اسناد پاندورا مرتبط هستند اما نه به‌خاطر سرمایه‌گذاری در شرکت‌هایی که به سیاستمداران کمک کرده‌اند فرار مالیاتی داشته باشند، بلکه او و خانواده‌اش مالک شبکه‌ای از چنین شرکت‌هایی هستند. آنها ۱۱ شرکت از این دست دارند که تنها یکی از آنها بیش از ۳۰ میلیون دلار دارایی دارد.

اما خود او بعد از انتشار اسناد پاندورا مدعی شد، این انتشار کمک به شفافیت مالی در کشورش می‌کند و خود وی در نظر دارد به‌طور خاص به این مسأله رسیدگی کند.

■ پرونده انگلیس در اسناد پاندورا

در بین اسناد پاندورا پرونده سیاستمداران انگلیسی نیز قطور به نظر می‌رسد. بر اساس این اسناد، تونی بلر که بین سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۷ نخست‌وزیر این کشور بود، صاحب یک عمارت ۸.۸ میلیون پوندی در جزایر ویرجین است.

او و همسرش همچنین روابط مالی تنگاتنگی با زاید رشید الزیانی، وزیر توریسم بحرین داشته‌اند و املاکی را از او خریداری کرده‌اند. بجز تونی بلر و همسرش، نام خاندان سلطنتی انگلیس هم در این اسناد دیده می‌شود. با این تفاوت که خاندان سلطنتی انگلیس به‌طور مستقیم دست به فرار مالیاتی نزده اما در سال ۲۰۱۸ اقدام به خرید یک ملک ۹۱ میلیون دلاری از خانواده الهام علی‌اف کرده است. خانواده علی اف بابت این معامله ۴۲ میلیون دلار سود کرده بودند.

Tagesspiegel

ملیت ۳۳۶ سیاستمداری که نامشان در اسناد پاندورا است

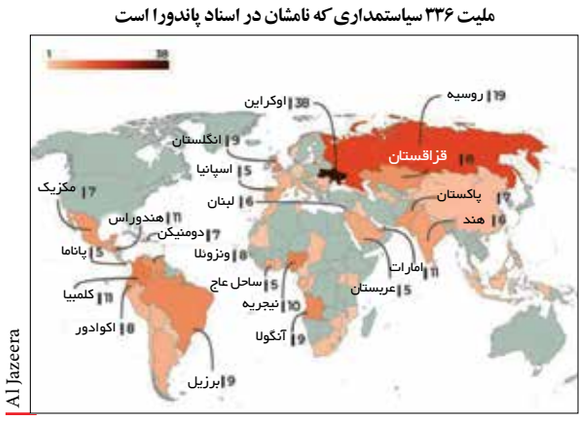

Al Jazeera

تلاش «بایدن» برای ترمیم شکاف با هم‌پیمانان اروپایی

گروه جهان/ «جو بایدن» برای فرونشاندن آتش خشم اروپا پس از لغو پنهانی قرارداد ساخت زیردریایی استرالیا با فرانسه، در راستای تقویت پیوند فراآتلانتیک همزمان با سفر دبیرکل ناتو به واشنگتن، در تماس تلفنی با رئیس کمیسیون اروپا بر اهمیت همکاری مستحکم میان امریکا و اتحادیه اروپا در منطقه هند و اقیانوس آرام تأکید کرد. به گزارش سایت «اوراسیا ریویو»، «ینس استولتنبرگ»، دبیر کل ناتو علاوه بر دیدار با رئیس جمهوری در کاخ سفید، به منظور تقویت روابط امنیتی دفاعی با «لوید آستین»؛ وزیر دفاع امریکا و «جک سالیوان»؛ مشاور امنیت ملی امریکا ملاقات کرد و پس از تماس تلفنی با «آنتونی بلینکن» که برای رفع تنش‌های اخیر با فرانسه راهی پاریس شده است، به دیدار اعضای کنگره امریکا رفت.

براساس بیانیه‌ای که کاخ سفید پس از دیدار مهم رئیس‌جمهوری و دبیرکل ناتو منتشر کرد، «بایدن» در قبال دستور کار مورد توافق ماه ژوئن رهبران ناتو در راستای تجهیز کامل این سازمان برای مقابله با تهدیدهای مدرن محیط زیستی و توسعه یک مفهوم جدید استراتژیک، حمایت کامل امریکا را اعلام کرده است.

«ینس استولتنبرگ» نیز در این دیدار با تأکید بر اهمیت اتحاد در دنیای غیرقابل پیش‌بینی امروز گفت: «در شرایطی که رقابت میان قدرت‌های بزرگ رو به افزایش است و تهدیدات سایبری و تروریسم و تغییرات اقلیمی بر امنیت جهان تأثیرگذار است باید بر مسائل دفاعی تأکید بیشتری داشته باشیم. مأموریت افغانستان نیز برای اعضای ناتو خالی از دستاورد نبود چراکه در ۲۰ سال گذشته هیچ یک از کشورهای عضو از سمت افغانستان مورد حمله تروریستی قرار نگرفتند و این همکاری میان متحدان ناتو تا اطمینان از امن نبودن فضا برای تروریست‌ها ادامه دارد. بنابراین تصمیم سخت افغانستان نمی‌تواند در لزوم همکاری اروپا و امریکا شمالی در ناتو تغییری ایجاد کند.»

تلاش‌های دولت «بایدن» برای ترمیم شکاف‌های ایجاد شده با هم‌پیمانان اروپایی در حالی ادامه دارد که به نوشته «آسوشیتدپرس»، «امانوئل مکرون»، رئیس جمهوری فرانسه که سال‌ها برای تقویت اقتدار استراتژیک اتحادیه اروپا تلاش می‌کند، امیدوار است که وقایع اخیر حول توافق‌های پنهانی امریکا، انگلیس و استرالیا در حوزه دفاعی منطقه هند و اقیانوس آرام و لغو قرارداد میلیاردی فرانسه بتواند او را برای نیل به این هدف موفق کند. او همچنین به تازگی در راستای کاهش تنش‌ها تماسی تلفنی با «جو بایدن» داشته و «آنتونی بلینکن» وزیرخارجه امریکا نیز برای بهبود روابط با دولت فرانسه در پاریس به سر می‌برد.

تلاش‌هایی که نتیجه آن تماس مکرون با هم‌پیمانان اروپایی برای تقویت ظرفیت‌های دفاعی اروپا و همزمان تقویت روابط با امریکا بوده است. در عین حال «اورسلا فان درلاین» رئیس کمیسیون اروپا نیز در تماس تلفنی با «جو بایدن»، بحران آب و هوایی، مسائل دفاعی، تجاری، حوزه غرب بالکان و مسائل ژئوپلیتیک دیگر را به بحث و تبادل نظر کشاند.

تحلیل روز

نگرانی روس‌ها بابت یک ائتلاف سه‌گانه

آندری کورتونوف،
دبیرکل شورای روابط بین‌الملل روسیه
مترجم: وصال روحانی

تشکیل یک ائتلاف سه‌گانه جدید نظامی و سیاسی متشکل از استرالیا، امریکا و بریتانیا (اوکاوس) و لغو توافق فرانسه با استرالیا برای ساخت یک سری زیردریایی مدرن و مافوق سریع و تحویل آن به ارتش استرالیا، واکنش‌های متفاوتی را موجب شده است. برخی از این خوشحالند که امریکا با حسادت نسبت به فرانسوی‌ها، روبه‌روی آنها خواهد ایستاد و بعضی‌ها می‌گویند روسیه و حتی چین هم از این بابت متحمل ضرر می‌شوند. قدر مسلم اینکه تبعات درازمدت این ائتلاف تازه نمی‌تواند برای مسکو بدون خسران باشد. امریکا به تصمیم جو بایدن چنان مشغول رقابت با چین است که به پیامدهای همکاری سه‌جانبه مورد بحث چندان نمی‌اندیشد و حتی حاضر است با قطع احتمالی دوستی‌اش با استرالیا، هزینه این مسأله را بدهد ولی به این نکته دلخوش است که قوی‌تر شدن ناوگان دریایی هر کشوری در شرق دریای پاسیفیک موجب محدودیت جولان چینی‌ها هم خواهد شد. روسیه می‌داند که از این پس هر مانور نظامی- دریایی‌اش در چنین خط جغرافیایی‌ای حمل بر تضعیف نیروی دریایی امریکا شده و یک قوت قلب برای ملوانان چینی خواهد بود. این در حالی است که کاخ سفید به سبب مشغولیت‌های فراوان خود و بویژه کشتارهای کرونا در سطح امریکا چشم به روی مبادلات نظامی فزاینده بین روس‌ها با دولت‌های هند و ویتنام بسته و نزد خود استدلال می کند که هرگونه قوت گرفتن نیروی نظامی این کشورها نوعی سدسازی مقابل چینی‌ها هم خواهد بود. امریکا حتی وقت پیدا نکرده کاری تلافی‌جویانه در قبال مدرن‌سازی نیروی دریایی چین توسط ارتش روسیه انجام بدهد و همه اینها شاید سبب قدرت گرفتن هر چه بیشتر پیمان «اوکاوس» شود که عده‌ای آن را یک آلترناتیو کوچک و جدید برای پیمان رنگ و رو رفته ناتو توصیف کرده‌اند. مبنای این استدلال، احتمال پیوستن کشورهای دیگری مانند کانادا، نیوزیلند، ژاپن و کره جنوبی به این اتحادیه در آینده نزدیک است و بعید نخواهد بود که هند و ویتنام نیز وارد این جمع نشوند. با این اوصاف، دولت مسکو دلایل دیگری هم برای نگران شدن خواهد داشت. ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه به سبب قابل پیش‌بینی بودن تحرکات ناتو، همیشه می‌دانسته که در دو دهه اخیر با آنها چطور تا کند اما «اوکاوس» یک نیروی تازه و اقداماتش ناآشنا است و احتمال دارد بر گره‌های سیاسی در بلوک شرق هم بیفزاید. امریکا سال‌ها بر رفت و آمدهای دریایی در دریای دور نظارت می‌کرد اما اینک فاقد ساز و کارهای لازم برای این مهم است و این مسأله می تواند نقش «اوکاوس» را در این معادلات بارزتر سازد. این در حالی است که در دوئل رو به گسترش امریکا و چین، این نه خاک این کشورها و سرزمین‌های مجاور بلکه آب‌های بین‌الملل است که توسط ملوانان دو کشور درنوردیده خواهد شد و اگر نیروی دریایی امریکا برای این امر آماده نباشد، ابتکار عمل به دست استرالیایی‌ها و فرانسوی‌ها می‌افتد که معامله جدید «زیردریایی»شان از سوی برخی رسانه‌های غربی به درست یا غلط «قرارداد قرن» نامیده شده است.

■ منبع: Moscow Times